

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-5-019

(Önaraştırma)

Karar Sayısı : 20-37/506-224

Karar Tarihi : 13.08.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER: Nur Seda KÖKTÜRK, Mert ÖZMEN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Aslanlar Metal Alm. Pvc Pls. İml. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.
Organize Sanayi Bölgesi Mevlana Cad. No:2 Yüreğir/Adana

- Lara Cam ve Pvc Alüminyum Profil İth. İhr. İml. San. Tic. Ltd. Şti.
Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi Ceyhan Cad. No:6
Misis/Adana

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Güneş enerjisi sistemlerinde kullanılan vakumlu cam tüp ürününün üreticisi olan Aslanlar Metal Alm. Pvc Pls. İml. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin ve Lara Cam ve Pvc Alüminyum Profil İthalat İhracat İmalat San. Tic. Ltd. Şti.'nin birlikte arzı kısıtladıkları ve Aslanlar Metal Alm. Pvc Pls. İml. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin vakumlu cam tüp ürününün adet satış fiyatında %100'ün üzerinde zam yaptığı iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- Vakumlu cam tüp ürününün vakum tipi güneş enerjisi sistemlerinin ana girdisi olduğu,
- Başvuru sahibinin vakumlu cam tüp ürününü Aslanlar Metal Alm. Pvc Pls. İml. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.'den (ASLANLAR METAL) tedarik ettiği, ASLANLAR METAL'in hâlihazırda Türkiye'deki tek üretici olduğu, rakibi konumunda olan iki üreticinin çeşitli sebeplerle üretimden çekildiği ya da üretime ara verdiği, ithal ürünlere getirilen gümrük vergisi nedeniyle vakumlu cam ithal etme imkânının ortadan kalktığı,
- ASLANLAR METAL'den 17.10.2019 tarihinde vakumlu cam tüp ürününün adedini (.....) TL fiyatla tedarik ettikleri, 31.12.2019 tarihinde ise ASLANLAR METAL ile 2020 yılında geçerli olmak üzere anlaşma imzaladıkları, bu anlaşmaya göre adet fiyatının (.....) TL olarak belirlendiği ancak ASLANLAR METAL'in bu anlaşmayı yok saydığı, vakumlu cam tüp ürününün adet fiyatına %(.....) zam yaparak (.....) TL olarak belirlediği, eskiden vadeli ödeme kabul ederken 2020 yılı itibarıyla sadece nakit ödeme aldığı,
- Her güneş enerjisi panelinde 30 adet vakumlu cam tüp kullanıldığı göz önüne alındığında nihai üründe 300 TL'lik bir fiyat farkı yarattığı, bu durumun tüm güneş enerjisi sektörünü etkilediği,
- Piyasadaki diğer üretici Lara Cam ve Pvc Alüminyum Profil İth. İhr. İml. San. Tic. Ltd. Şti.'nin (LARA SOLAR) fabrikasındaki bakım-onarım işleri nedeniyle üretime ara verdiği, ASLANLAR METAL ile LARA SOLAR'ın iki kardeşe ait olduğu, bu iki kardeşin aralarında anlaşarak LARA SOLAR'ı üretimden çekmeye karar vermiş olabilecekleri

hususları ifade edilerek 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun/Kanun) ihlal edildiği iddia edilmiştir. Söz konusu şikâyet ile çok benzer iddiaları içeren üç farklı başvuru daha yapılmış¹ olup ek bilgi talepli cevap yazıları taraflara gönderilmiştir. Yine anılan şikâyet sahipleriyle telefon görüşmesi yapılmış ve yapılan görüşmelerde özetle;

- Yaklaşık beş yıl öncesine kadar piyasada yerli üretici bulunmadığı, beş yıl içinde ASLANLAR METAL, LARA SOLAR ve Aydın ilinde konumlanmış bir üreticinin faaliyete başladığı, Aydın'daki bu üreticinin bir yıl önce tesisini tamamen kapattığı,
- LARA SOLAR'ın üretim ocağında yaklaşık iki-üç ay önce bir sorun meydana geldiğinin bilindiği, ocağın tadilatı için Çin'den uzmanların gelmesi gerektiği ancak Covid-19 nedeniyle bunun gerçekleşemediği ve çözümün ne zaman mümkün olacağı tahmin dahi edilemediği,
- ASLANLAR METAL'in LARA SOLAR'ın tesisini kapamasından sonra fahiş zam yaptığı,
- ASLANLAR METAL yetkilileri tarafından fiyat artışlarının aşırı talep ve ihracat ile açıklanmaya çalışıldığı, fiyat artışının yanı sıra daha önce vadeli satışlar yapılırken artık yalnızca peşin ödemeli satışlar gerçekleştirdiği²,
- Yakın tarihe kadar yerli üreticiler nedeniyle cam ithalatına gerek görülmezken şu dönemde ihtiyaç duymalarına rağmen Covid-19 nedeniyle fiili anlamda bir ithalat olanağının bulunmadığı,
- Sektörde faaliyet gösteren bir firmanın aldığı duyuma göre bir-iki ay içinde bir firmanın vakumlu cam tüp üreticisi olarak piyasaya gireceği bilgisinin var olduğu

ifade edilmiştir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 03.04.2020 tarih ve 3217 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 04.05.2020 tarih ve 2020-5-019/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 14.05.2020 tarihli Rekabet Kurulu (Kurul) toplantısında görüşülmüş ve 20-24/315-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bu karar uyarınca düzenlenen 28.07.2020 tarih ve 2020-5-019/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; önaraştırma konusu iddialarla ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında İnceleme Yürütülen Teşebbüsler

I.1.1. Aslanlar Metal Alm. Pvc Pls. İml. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti. (ASLANLAR METAL)

- (5) ASLANLAR METAL, güneş enerjisi ile su ısıtma sistemlerinde kullanılan güneş kolektörlerinin, yeni nesil güneş enerji sistemlerinde kullanılan vakumlu cam tüplerin, depoların ve vakum tüplü kolektörlerin, PVC kapı ve pencere sistemleri ile alüminyum ve sanayi profillerinin üretimi ve satışı alanında faaliyet göstermektedir. ASLANLAR METAL, vakumlu cam tüp üretimine 2012 yılının Ekim ayında başlamıştır. Teşebbüs, vakumlu cam tüp üretiminin bir kısmını vakum tüplü güneş kolektörü üretiminde girdi

¹ Kurum kayıtlarına 13.03.2020 tarih ve 2664 sayı, 16.03.2020 tarih ve 2683 sayı, 10.04.2020 tarih ve 3487 sayı ile giren yazılar.

² Bir başka şikâyetçi ise kendilerine halen vadeli satışlar yapıldığını beyan etmiştir.

olarak kullanmakta, bir kısmını ise piyasaya arz etmektedir. ASLANLAR METAL'in hisselerinin tamamı (.....)'a aittir.

I.1.2. Lara Cam ve Pvc Alüminyum Profil İth. İhr. İml. San. Tic. Ltd. Şti. (LARA SOLAR)

- (6) Güneş enerjisi sistemleri için vakum tüplü cam boru, depo, sehpa, panel ve kolektör üretimleri gerçekleştiren LARA SOLAR entegre üretim tesisiyle Ortadoğu Alüminyum ve PVC Plastik İmalat San. ve Tic. Paz. Ltd. Şti. (ORTADOĞU ALÜMİNYUM) tarafından 11.12.2010 tarihinde Adana'da kurulmuştur. LARA SOLAR'ın toplam satışları içerisindeki vakumlu cam tüp satışı %(.....)'lik paya sahiptir. LARA CAM'ın ürettiği vakumlu cam tüpler, ORTADOĞU ALÜMİNYUM tarafından yarı mamul olarak ya da vakum tüplü güneş kolektörlü sistemlere monte edilerek piyasaya arz edilmektedir. LARA SOLAR yerli sermaye ile kurulmuş ve Türkiye'de vakum tüplü cam boru üretimini gerçekleştiren ilk teşebbüstür.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. Sektöre İlişkin Genel Bilgiler

- (7) Yenilenebilir enerji türlerinden biri olan güneş enerjisi, güneş ışığından enerji elde edilmesine dayanmaktadır. Güneş enerjisi elektrik üretimi gibi farklı kullanım alanları sunmaktadır. Bununla birlikte müstakil evler, toplu konutlar, sosyal tesisler ve oteller gibi mekânların sıcak su ihtiyacını karşılayan su ısıtma sistemleri güneş enerjisinin en geniş kullanım alanlarından birisidir.
- (8) Güneş enerjisi ile su ısıtma sistemlerinin en yaygın olarak kullanılanları düzlemsel güneş kolektörlü sistemler ve vakum tüplü güneş kolektörlü sistemlerdir. Toplam güneş enerjili su ısıtma sistemleri içinde düzlemsel güneş kolektörleri %40'lık bir oranda kullanılırken vakumlu cam tüpler %60 oranında kullanılmaktadır. Vakum tüplü sistemler boru şeklinde olması nedeniyle güneşi her açıdan eşit dereceden almakta dolayısıyla enerji verimliliği yüksek olmaktadır. Düzlemsel güneş kolektörlü sistemlere kıyasla yeni bir teknolojinin ürünü olan vakum tüplü güneş kolektörlü sistemler; iç içe geçmiş iki cam borunun arasındaki havanın vakumlanmasıyla ve içteki borunun güneş enerjisini emen seçici bir yüzeyle kaplanmasıyla üretilen vakumlu cam tüplerin ihtiyaca göre belirli sayıda bir araya getirilerek bir kolektör oluşturulması ve bu kolektörün yardımcı elemanlar kullanılarak bir sıcak su deposuna bağlanmasıyla kurulan sistemlerdir.
- (9) Vakum tüplü güneş kolektörlü su ısıtma sistemleri; vakum tüplü kolektör, soğuk su deposu, sıcak su deposu, sistem sehpa ve çeşitli bağlantı elemanlarından oluşmaktadır. Sistem içerisindeki vakumlu cam tüp dışındaki ekipmanlar birçok teşebbüs tarafından üretilebilmektedir. Bu sistemlerin temel unsuru niteliğindeki vakum tüplü kolektörler, kolektörde kullanılan vakumlu cam tüp sayısına göre değişmekle birlikte, toplam sistem maliyetinin yaklaşık %20'sini teşkil etmektedir. Türkiye'de vakumlu cam tüp temin edip diğer ekipmanlarla birleştirerek nihai ürün haline getiren 50-80 arası teşebbüs bulunmakta; ayrıca ürünü perakende olarak satın alıp doğrudan montajda kullanan 70-100 arası küçük çaplı teşebbüsler bulunmaktadır.
- (10) Vakumlu cam tüp üretim sürecine bakıldığında ise cam eritme fırınının devamlı olarak çalışması gerektiği görülmektedir. Normal koşullarda, vakumlu cam tüp üreten tesisler dört yıl boyunca yılda 365 gün çalışmaktadır. Söz konusu tesislere dört senede bir fırın revizyonu yapılması gerekmektedir. Vakumlu cam tüp fırınlarının revizyonu esnasında 45-50 gün boyunca cam eritme fırınları çalışmamaktadır. Bununla birlikte, fırınların çalışmadığı revizyon döneminde varsa stoklardan ürün tedariki gerçekleştirilmektedir.

- (11) Vakumlu cam tüp ürünü homojen nitelik taşımakta, başka bir deyişle farklı üreticiler tarafından üretilen ürünler, alıcılar tarafından tam ikame olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, piyasadaki rekabet bakımından belirleyici olan unsur ürünün satış fiyatıdır.
- (12) Dosya kapsamında edinilen bilgilere göre, vakum tüplü güneş kolektörlü su ısıtma sistemlerinin ana unsuru olan vakumlu cam tüpler Çin'den Türkiye'ye ithal edilmekteyken, bu sistemlerin Türkiye'de yaygınlaşmasıyla birlikte 2010 yılında LARA SOLAR kurulmuş ve vakumlu cam tüp üretimine başlamıştır. Yerli üreticilerin korunması amacıyla 2011/7 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (2011/7 sayılı Tebliğ) 25.05.2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiřtir³. İthal vakumlu cam tüp fiyatlarındaki ithalat gözetimi sonucunda meydana gelen fiyat artışı bu ürünün ithalatını ciddi ölçüde azaltmıştır. Sektörden alınan bilgilere göre halihazırda ithalat miktarı ihmal edilebilir dzeyele gerilemiştir.
- (13) Bu gelişme üzerine, 2011 yılının Ağustos ayında beş adet vakum tüplü güneş kolektörlü sistem üreticisi bir araya gelerek vakumlu cam tüp ithal etmek yerine, yerli sermaye ile üretim yapmak amacıyla Solarsan Vakumlu Cam retim Sanayi A.ř.'yi (SOLAR-SAN) kurmuşlardır. SOLAR-SAN 2012 yılının Ağustos ayında üretime başlamıştır. Dosya kapsamında edinilen bilgilere göre SOLAR-SAN 2019 yılı Nisan ayında vakumlu cam tüp üretimine son vermiştir. ASLANLAR METAL ise 2012 yılının Ekim ayı itibarıyla vakumlu cam tüp üretimine başlamıştır.

I.2.2. İlgili rn Pazarı

- (14) Yukarıda detaylarına yer verildiği üzere, vakumlu cam tüpler, vakum tüplü güneş kolektörlü su ısıtma sistemlerinde kullanılan esaslı bir girdiyi temsil etmektedir. Ürünün başka bir kullanım alanı bulunmamakta ve ayrı yeni tip sistemlerde vakumlu cam tüp ürününün ikamesi bulunmamaktadır. Ayrıca dosya konusunu oluşturan iddialar göz önüne alındığında ihlalin gerçekleştiği ürünü temsil eden "vakumlu cam tüp pazarı" ilgili ürün pazarı olarak ele alınabilecek ve dosya konusu iddiaların değerlendirilmesine esas pazarı oluşturabilecektir.
- (15) Detaylarına bakıldığında vakumlu cam tüp ürününün boyutlarına göre 47'lik ve 58'lik olarak ikiye ayrıldığı görülmektedir. Ancak 58'lik ürün ihraç amaçlı üretilirken 47'lik ürünün %99'unun ise yurt içi talebe konu olduğu görülmüştür. Dolayısıyla ilgili ürün pazarı en dar haliyle "47'lik vakumlu cam tüp pazarı" olarak belirlenmekle birlikte, dosya kapsamında yapılacak değerlendirmeyi değiştirmemesi nedeniyle "İlgili Pazarın Tanımlanmasına Dair Kılavuz"un 20. maddesi doğrultusunda kesin bir ilgili ürün pazarı tanımlaması yapılmasına gerek görülmemiştir.

I.2.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (16) naraştırma tarafı teşebbüslerin her ikisi de ihracat yapmakla birlikte vakumlu cam tüp satışlarını Türkiye genelinde gerçekleştirmektedir. Bu çerçevede ilgili coğrafi pazarın Türkiye olarak ele alınması mümkün olmakla birlikte, pazarın tespit edilmesi sonuç açısından belirleyici olmadığından, dosya kapsamında ilgili coğrafi pazarın tanımlanmasına gerek duyulmamıştır.

³ 2011/7 sayılı Tebliğ'in 1. maddesi ile vakumlu cam tüp ithalatında CIF kıymet üzerinden 20 ABD Doları/kg gözetim uygulaması getirilmiştir. 06.07.2011 tarihli ve 27986 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2011/7 Sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ ile 2011/7 sayılı Tebliğ'in 1. maddesinde değişiklik yapılarak, söz konusu tutar 6 ABD Doları/kg olarak uygulanmaya başlamıştır.

I.3. Yapılan Tespitler

I.3.1. Öneraştırma Sürecinde Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (17) İncelenen teşebbüslerin mahallinde yapılan yerinde incelemelerde iddia konusu iddiaları destekleyecek nitelikte herhangi bir bilgi veya belge bulunmamıştır. Yerinde inceleme tutanaklarına yansıyan taraf ifadeleri ve bilgi/belge sunumlarına ilerleyen bölümlerde yer verilmiştir.

I.3.2. 23.02.2017 Tarih ve 17-08/100-43 Sayılı Kurul Kararı

- (18) ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın vakumlu cam tüp ürün arzını kısıtlamak ve/veya fiyatını artırmak üzere anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti üzerine başlatılan soruşturmada, delil olarak elde edilen kısa mesajlar ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın LARA SOLAR'a⁴ yönelik olarak rekabeti kısıtlama amacı taşıyan tekliflerde bulunduğunu gösterse de LARA SOLAR, dosya kapsamında sunduğu bilgi ve belgelerde, SOLAR-SAN'ın ve ASLANLAR METAL'in farklı zamanlarda kendisini ortak bir fiyat uygulanması konusunda zorladığını, anılan teşebbüslerin cam eritme fırınına kapatmaları mümkün olmadığı için ürünün fiyatını yükseltmek amacıyla ham boru stoklamak yoluna gittiklerini ancak LARA SOLAR'ın kısa mesajlar yoluyla kendisine yapılan davete icabet etmediğini ifade etmiştir. Nitekim Kurul öneraştırma sürecinde incelenen taraf konumunda bulunan LARA SOLAR'ın rakipleriyle rekabeti engellemeye yönelik bir anlaşma yapma konusundaki yaklaşımının olumsuz olduğunu değerlendirmiş ve LARA SOLAR hakkında soruşturma açılmasına yer olmadığına hükmetmiştir.
- (19) ASLANLAR METAL ve SOLAR-SAN arasında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma olduğuna dair doğrudan delillerin bulunmaması üzerine teşebbüslerin piyasa davranışları; kurulu kapasiteleri, kapasite kullanım oranları, üretim miktarları, stok miktarları, satış fiyatları gibi değişkenler üzerinden incelenmiş ve vakumlu cam tüp arzının kısıtlanmasına yönelik bir davranışlarının bulunmadığı açıkça ortaya konulmuştur. İnceleme döneminin bazı bölümlerindeki fiyat artışlarının, teşebbüslerin üretim maliyetlerinde aynı dönemde meydana gelen değişikliklerle birlikte incelenmesi sonucunda, fiyat artışlarının maliyetlerde ortaya çıkan artışın bir yansıması olduğu ve bu nedenle teşebbüsler arasında fiyat tespitine yönelik bir anlaşmanın göstergesi olarak değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır. Dolayısıyla incelenen tarafların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

I.4. Değerlendirme

I.4.1. ASLANLAR METAL ve LARA SOLAR'ın Rekabeti Kısıtlayıcı Bir Anlaşma İçerisinde Olduklarına İlişkin İddianın Değerlendirilmesi

- (20) Dosya kapsamında şikâyetçiler ile yapılan telefon görüşmelerinde yalnızca bir şikâyetçi tarafından ASLANLAR METAL ile LARA SOLAR'ın anlaşmış olabileceği, buna göre LARA SOLAR'ın üretim tesisinde sorun olduğunu gerekçe göstererek üretimini durdurduğu ve ASLANLAR METAL'in aşırı kâr elde etmesine imkan tanıdığı, ilerleyen süreçte ise ASLANLAR METAL'in bakıma gireceği ve LARA SOLAR'ın aşırı kâr elde etmesine imkan tanıyacağı beklentisinin olduğu ifade edilmiştir. Şikâyetlerin çoğunluğu ASLANLAR METAL'in aşırı fiyat uygulaması yönünde olsa da ASLANLAR METAL ve LARA SOLAR'ın sahiplerinin kardeş olduğu ve birbirleriyle anlaşarak LARA SOLAR'ın üretim tesisini bakıma aldığı iddiasının dile getirilmesi nedeniyle dosya konusu öneraştırma LARA SOLAR'ı da kapsayacak şekilde yapılmıştır.

⁴ Söz konusu kararda LARA SOLAR'dan ORTADOĞU ALÜMİNYUM olarak bahsedilmektedir. Karışıklığa yer verilmemesi adına burada LARA SOLAR isminin kullanılmasına devam edilmiştir.

- (21) Dosya kapsamında gerçekleştirilen yerinde incelemelerde bu iddiayı destekleyecek nitelikte herhangi bir bilgi ve/veya belge bulunmamıştır. LARA SOLAR'ın üretim tesisini bakıma almasına ilişkin olarak yaptığı açıklamada, üretim fırınının ekonomik ömrünü tamamlamasından dolayı zorunlu olarak bakıma gittiği, buna ilişkin olarak Adana Sanayi Odası tarafından 27.02.2020 tarihinde alınmış bir ekspertiz raporunun bulunduğu, fırınının bakım sürecinin tahmin ettiklerinden uzun sürdüğü ifade edilmiştir. Üretim fırını tadilatı için gerekli kalifiye mühendislerin Çin'den gelmesi gerektiği ancak pandemi dolayısıyla seyahat kısıtlamasının buna engel olduğu, nihayetinde gerekli ekipmanların ithalatını gerçekleştirerek kendi bünyesindeki mühendislerin çabasıyla bunu tadil etmeye çalıştıkları, bu sebeple bakımın normalden uzun sürdüğü ve 20.06.2020 tarihi itibarıyla yeniden üretime başladıkları belirtilmiştir.
- (22) Hakkında önaraştırma yürütülen iki teşebbüsün sahiplerinin akrabalık ilişkisi içinde olması söz konusu iddiaları destekler gibi görünse de LARA SOLAR tarafından ASLANLAR METAL ile aralarında hukuki ya da organik bir bağ bulunmadığı, bilakis aralarında husumet olduğu ve sıkı bir rekabet içerisinde buldukları belirtilmiştir. ASLANLAR METAL tarafından ise iki kardeşin 2003 yılında firma ortaklıklarını bitirdikleri ve o tarihten itibaren hiçbir şekilde görüşmedikleri ve küskünlüklerinin devam ettiği beyan edilmiştir. Ayrıca 2012 yılında LARA SOLAR'ın ASLANLAR METAL aleyhine mahkemeye başvurduğu, ASLANLAR METAL'in Türk Patent Enstitüsü'nden edindikleri Faydalı Model ve Endüstriyel Tasarım belgelerinin iptali için dava açtığı belirtilmiştir.
- (23) ASLANLAR METAL'in sahibi Mehmet ASLAN'ın LARA SOLAR'ın bir yetkili personeline karşı davranış ve eylemlerinden dolayı yargılanarak ceza aldığı LARA SOLAR tarafından belirtilmiştir. Ayrıca ASLANLAR METAL'in LARA SOLAR aleyhine haksız rekabet davası açtığı ve temyiz sürecinin devam etmekte olduğu bilgisi edinilmiştir.
- (24) İki teşebbüs sahiplerinin aralarında akrabalık ilişkisinin olması ilk bakışta anlaşma yaptıkları iddiasının muhtemel olabileceğini düşündürse de yukarıda bahsedilen ve yargı yoluna taşınmış husumetler göz önüne alındığında, söz konusu teşebbüslerin anlaşma yapmaları noktasında akrabalık ilişkisinin güdüleyici bir sebep olmadığı anlaşılmaktadır.
- (25) Sonuç olarak LARA SOLAR ile ASLANLAR METAL'in rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma içerisinde olduklarına ilişkin yerinde incelemelerde herhangi bir bilgi ve belge edinilmemiş olması, LARA SOLAR'ın cam fırınının tadilata girmiş olduğu hususuna ilişkin beyanın ve bu yönde resmi belgelerin bulunması, taraflar arasında uzun yıllardır süre gelen husumet ve hukuki süreçlerin aralarında anlaşmış oldukları iddiasını desteklememesi hususları birlikte değerlendirildiğinde, ASLANLAR METAL ve LARA SOLAR'ın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri sonucuna varılamamaktadır.

I.4.2. ASLANLAR METAL'in Aşırı Fiyatlama Yoluyla Hâkim Durumunu Kötüye Kullandığına İlişkin İddianın Değerlendirilmesi

- (26) Tüm şikâyetler birlikte değerlendirildiğinde, ASLANLAR METAL'in vakumlu cam tüp ürününün aktif olarak tek üreticisi konumunda bulunduğu dönemde bu ürünün adet satış fiyatında %100'ün üzerinde zam yaptığı ve haksız kazanç sağladığının iddia edildiği görülmektedir. Başvuru konusunu oluşturan ihlal iddialarının başlangıç tarihinin 2020 yılı Şubat ayının sonu olduğu görülmektedir. 27.02.2020 tarihinde LARA SOLAR'ın üretim tesisinin bakıma alındığı bilindiğinden esasen ihlal iddialarının bu dönem ile başladığı anlaşılmaktadır.
- (27) Aşırı fiyat uygulaması 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında, hâkim durumun kötüye kullanılması davranışlarından birini teşkil etmektedir. Bir eylemin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilebilmesi için teşebbüsün hâkim durumda

bulunması ve hâkim durumdaki teşebbüsün eyleminin kötüye kullanma olarak kabul edilebilecek nitelikte olması gerekmektedir. Rekabet hukuku kapsamında aşırı fiyatlandırma, “hâkim durumdaki bir teşebbüsün fiyatının sürekli bir biçimde ve önemli ölçüde rekabetçi fiyatın üzerinde olması hali” olarak tanımlanmaktadır.

- (28) Değerlendirme kapsamında öncelikle vakumlu cam tüp pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin pazar payları incelenmiştir. Daha önce de ifade edildiği üzere bu pazarda toplam üç yerli üretici bulunmaktayken SOLAR-SAN 2019 yılının Nisan ayında fabrikasını kapatmış, bu süreçten sonra vakumlu cam tüp ürünü LARA SOLAR ve ASLANLAR METAL tarafından üretilmeye devam etmiştir. Bunun yanında bahse konu ürüne 2011/7 sayılı Tebliğ kapsamında Mayıs 2011 tarihinde getirilen ek gümrük vergisi sebebiyle vakumlu cam tüp ithalatı ihmal edilebilir düzeye gerilemiştir.
- (29) Dosya kapsamında SOLAR-SAN ile iletişime geçilmeye çalışılmış ancak firmanın halihazırda kapanmış olmasından dolayı resmi internet sitelerinde yer alan telefon numaraları ve e-posta adreslerinden kendileri ile iletişim kurulması mümkün olmamıştır. Ayrıca pazarda gerçekleşen ithalata ilişkin sağlıklı verilere erişilememiş ancak sektörde faaliyet gösteren teşebbüslerden ithalatın ihmal edilebilir düzeyde olduğu bilgisi alınmıştır. Bu sebeplerle pazar payları LARA SOLAR ve ASLANLAR METAL’in satış miktarları üzerinden hesaplanmıştır. Bahse konu hesaplamalara aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 1: ASLANLAR METAL ve LARA SOLAR’ın Yıllara Göre Satış Miktarları (Adet)

Yıl \ Teşebbüs	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ⁵
ASLANLAR METAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
LARA SOLAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüsler tarafından sunulan bilgi ve belgeler

Tablo 2: ASLANLAR METAL ve LARA SOLAR’ın Yıllara Göre Satış Miktarları Üzerinden Hesaplanan Pazar Payları

Yıl \ Teşebbüs	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aslanlar Metal	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Lara Solar	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüsler tarafından sunulan bilgi ve belgeler

- (30) Görüldüğü üzere 2015 yılından LARA SOLAR’ın fırınının tadilata girdiği 2020 yılına kadar iki teşebbüsün satış miktarı bazında pazar payları (.....). Öte yandan Şubat 2020 tarihinde LARA SOLAR’ın fırınının tadilata alınmasıyla birlikte söz konusu teşebbüs yalnızca stoktaki ürünlerinin satışını gerçekleştirmiş, ASLANLAR METAL ise bu süreçte üretime devam etmiştir. Bunun sonucunda 2020’nin ilk beş ayına göre hesaplanan pazar paylarına göre ASLANLAR METAL’in payı %(.....)’ye yükselmiştir.
- (31) Bu sürecin akabinde Haziran 2020 itibarıyla LARA SOLAR’ın üretim faaliyetine tekrar başladığı anlaşılmıştır. Her ne kadar Şubat-Mayıs arasındaki dönem için ASLANLAR METAL’in pazar payı yüksek olsa da bunun kısa bir dönem için geçerli olması, istikrar göstermemesi, 2019 yılının Nisan ayına kadar SOLAR-SAN firmasının da üretimde olması ve halihazırda LARA SOLAR’ın tekrar faaliyete geçmiş olması sebebiyle ASLANLAR METAL’in bu pazar payının tek başına hâkim durumuna ilişkin bir gösterge

⁵ Aksi belirtilmedikçe 2020 yılı verisi yalnızca Ocak-Mayıs dönemi verilerini içermektedir.

kabul edilemeyeceği ve teŖebbüsün rekabetçi baskılardan belirgin Ŗekilde bağımsız davranma gücüne sahip olduğu sonucuna varılamayacağı değerlendirilmektedir.

- (32) Öte yandan dosya kapsamında yer alan Ŗikâyetlerin ASLANLAR METAL'in pazarda tek başına üretim yaptığı dönemde yoğunlaşması sebebiyle iddia edildiği gibi bir fahiŖ zam yaparak aşırı fiyatlamada bulunup bulunmadığı da incelenmiŖtir. Bu değerlendirme için ekonomik değer testi uygulanmıŖtır. Söz konusu testin ilk aşaması incelemeye konu olan ürünün fiyatının aşırı olup olmadığını tespit etmeye yönelik fiyat-maliyet karşılaŖtırmasını, ikinci aşaması ise ürünün fiyatının kendi içinde ya da rakip ürünlerin fiyatlarına kıyasla haksız olup olmadığını tespit etmeye yönelik fiyat kıyaslamasını içermektedir.
- (33) AŖađıda ASLANLAR METAL ve LARA SOLAR'ın Haziran 2019-Mayıs 2020 tarihleri arasındaki aylık birim maliyet, birim fiyat ve kâr marjlarına iliŖkin grafiklere yer verilmektedir:

Grafik 1: ASLANLAR METAL Vakumlu Cam Tüp Birim Maliyeti ve Birim SatıŖ Fiyatları

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: TeŖebbüsten gelen bilgiler

Grafik 2: LARA SOLAR Vakumlu Cam Tüp Birim Maliyet ve Birim SatıŖ Fiyatları⁶

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: TeŖebbüsten gelen bilgiler

Grafik 3: ASLANLAR METAL ve LARA SOLAR Vakumlu Cam Tüp Birim Maliyetlerinin KarşılaŖtırılması

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: TeŖebbüsten gelen bilgiler

Grafik 4: ASLANLAR METAL ve LARA SOLAR Vakumlu Cam Tüp Birim SatıŖ Fiyatlarının KarşılaŖtırılması

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: TeŖebbüsten gelen bilgiler

⁶ 2020 yılı Mart ayı ile birlikte LARA SOLAR'ın tesisi bakıma girdiğinden üretim yapılamamıŖ ve bu nedenle maliyet yapısı oluŖturulamamıŖtır.

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüsten gelen bilgiler

- (34) Görüldüğü üzere ASLANLAR METAL (.....) ile faaliyet göstermiştir. Diğer bir deyişle teşebbüs yurt içi satışlarının % (.....)'unu oluşturan 47'lik vakumlu cam tüp ürününde sattığı birim ürün başına (.....). Edinilen bilgiye göre ASLANLAR METAL'in bu ürünün üretimini gerçekleştirdiği fırınında Ağustos 2019 tarihinde bir yangın meydana gelmiş ve Ağustos ve Eylül ayları boyunca fırın bakıma alınmıştır. Bu durum ASLANLAR METAL'in üretim maliyetlerini oldukça yükseltmiş ancak birim satış fiyatlarında belirgin bir artış meydana getirmemiştir. Bu gibi durumlarda teşebbüslerin stoklarında bulunan ürünlerin satışına devam ettikleri anlaşılmaktadır.
- (35) 2019 yılının geri kalan aylarında da teşebbüsün (.....) satış yaptığı görülmektedir. ASLANLAR METAL'den edinilen bilgilere göre, vakumlu cam tüp ürününe olan talebin nispeten sabit olması ve cam fırınının durdurulamaması, diğer bir deyişle hiç durmadan üretim yapmak zorunda olunan bir teknolojiye sahip olması ve üretim sürecinde verilen fireler sebebiyle bazı ürünlerin geri dönüştürülme maliyetine de katlanması gibi sebeplerden ötürü teşebbüslerin kâr oranlarında dalgalanmalar yaşanmakta, kesintisiz üretim nedeniyle stoklarda önemli artışlar yaşanabilmekte ve bu durum da dönem dönem maliyet altı satış yapılmasına neden olmaktadır.
- (36) Teşebbüsün kâr marjı grafiği incelendiğinde 2019 yılı Ağustos ayında % (.....); 2020 yılı Şubat ayında ise % (.....) oranında (.....) olduğu görülmektedir. ASLANLAR METAL'e yönelik şikâyetlerin başladığı Mart 2020 tarihinden itibaren ise teşebbüs kâra geçmiş, bu oran Mart ayında % (.....)'e, Nisan ayında en yüksek oran olan % (.....)'a çıkmış, Mayıs ayında ise % (.....)'ye düşmüştür. Sonuç olarak LARA SOLAR'ın faaliyetine ara verdiği üç aylık dönemde ASLANLAR METAL'in 47'lik vakumlu cam tüp ürünü birim başına ortalama % (.....) kâr ettiği, en fazla kâr ettiği ayda ise % (.....) kâr elde ettiği tespit edilmiştir⁷.
- (37) ASLANLAR METAL'e ait maliyet verilerinden teşebbüsün birim maliyetinde 2020 yılı başından itibaren gözle görülür bir artış yaşandığı anlaşılmaktadır. Teşebbüs tarafından gönderilen veriler incelendiğinde ham madde ve kimyasallar, elektrik, doğalgaz, emek maliyetleri ve işletme giderleri olmak üzere tüm maliyet kalemlerinde artış gözlenmektedir. Bahse konu durum birim maliyet ve birim fiyatların karşılaştırıldığı Grafik-1'de görülmektedir. Dolayısıyla ASLANLAR METAL'in, LARA SOLAR'ın faaliyette olmadığı dönem içerisinde fiyatlarında meydana gelen artışın bir kısmı, aynı dönemde maliyetlerinin artmış olmasıyla açıklanabilmektedir.
- (38) Konuya ilişkin ASLANLAR METAL tarafından yapılan açıklamada, piyasadaki rekabetten dolayı fiyatların bir süredir düşüşte olduğu, bazı dönemlerde maliyetin altında satış gerçekleştirdikleri; öte yandan üretim maliyetlerindeki artış ve satış politikalarında yaptıkları değişiklikler sonucunda (vadeli satış) fiyatların kendiliğinden normal seviyelere çıkmaya başladığı, döviz kurlarında yaşanan artış da göz önünde

⁷ 01.03.2007 tarihli ve 07-18/164-54 sayılı Biletix kararında aşırı fiyatın tespiti için %11-18 aralığında olan marjın aşırı olmadığı değerlendirilmiştir. Keza 26.05.2006 tarihli ve 06-36/462-124 sayılı MTS kararında Kurul, Wolf marka kombilerin yedek parçalarıyla başka bir teşebbüs tarafından ithal edilen benzer niteliklere sahip bir kombinin yedek parçaları arasında tespit edilen %25-30 aralığındaki fiyat farklılıklarının aşırılığın tespiti için yeterli bulmamıştır.

bulundurulduğunda esasen piyasada makul ve sürdürülebilir satış fiyatlarının oluşmaya başladığı, dolayısıyla aşırı fiyatlama gibi bir uygulamalarının olmadığı belirtilmiştir. Ayrıca teşebbüs, fiyat düşüşlerinin olduğu dönemlerde ellerindeki stokların satışı yoluyla rekabet ettiklerini, stokların tükenmesinin akabinde maliyetlerde yaşanan artış ile birlikte yeni fiyatlarında artışa gitmek durumunda kaldıklarını ifade etmiştir.

- (39) Aynı dönemde LARA SOLAR'ın birim maliyet ve birim fiyatları incelendiğinde ise teşebbüsün ASLANLAR METAL'e göre (.....) yapısı olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda teşebbüs 2019 yılının ikinci yarısında ortalama %(.....) kârlılık göstermiştir. Bununla birlikte 2020 yılı Ocak ayı itibarıyla teşebbüsün birim maliyetlerinde artış meydana gelmiş ve bu artış fiyatlarına da yansımıştır. Şubat ayı sonunda cam fırınının tadilata girmesiyle birlikte teşebbüsün üretimi durmuş ve teşebbüs yalnızca stoklarında yer alan sınırlı sayıda vakumlu cam tüp ürününün satışını gerçekleştirmiştir. Fırının tadilatta olduğu üç ay boyunca teşebbüs tarafından birim maliyet hesaplaması yapılmamış ancak bu süreçte katlanılan işletme giderleri vb. kalemlere ilişkin maliyetlerin, üretimin başladığı dönemden sonra fiyatlara yansıtılmak durumunda kaldığı bilgisi edinilmiştir.
- (40) Teşebbüsün Haziran ayı ortasında tekrar üretime başlamasıyla birlikte birim maliyetlerinde oldukça yüksek bir artış meydana gelmiş ve bu artış LARA SOLAR'ın birim fiyatlarına yansımıştır. LARA SOLAR'dan alınan bilgiye ve incelenen maliyet verilerine göre öncelikle elektrik birim fiyatlarındaki artış ile fırın tamiri için gerekli olan ürünlerin ithalat maliyetleri, tamiratı tamamlanan fırında yapılan deneme üretimleri ve bu süreçte kısıtlı sayıda mamul üretilebilmesi toplam maliyetlerindeki artışa sebep olmuştur. Konuyla ilgili teşebbüs tarafından yapılan açıklamada piyasadaki talep darlığı, 2020 yılı itibarıyla asgari ücrette yapılan artış ve pandemi sürecinde artan işçilik maliyetleri ve elektrik, doğalgaz gibi genel üretim giderlerinin etkisiyle fiyatlarda artış yaşanmıştır⁸. Ayrıca cam üretim fırınında durmaksızın üretim devam etmek zorunda olduğundan üretilen yarı mamul niteliğindeki camlar geri dönüşümle tekrar ham madde olarak kullanılmakta ve bu da birim maliyetlerde artışa neden olmaktadır.
- (41) Teşebbüsün Haziran ayının ortasından itibaren üretime geçmiş olması sebebiyle Mart, Nisan ve Mayıs aylarında maliyet yapısı oluşmadığından kâr marjı tespit edilememiş ve ASLANLAR METAL ile karşılaştırılması mümkün olmamıştır. Diğer taraftan birim maliyetlerin benzer şekilde iki teşebbüste de yükseldiği net şekilde görülmüştür. Bunun yanında LARA SOLAR'ın 2020 yılı Haziran ayındaki 47'lik vakumlu cam tüp ürünü birim maliyeti bir önceki yılın aynı ayına göre %(.....) artmış, birim fiyatı (.....) TL'ye yükselmiş ve kâr marjı %(.....) olarak gerçekleşmiştir.
- (42) Son olarak ASLANLAR METAL'in, LARA SOLAR'ın faaliyetine ara verdiği 2020 yılının ilk beş ayında vakumlu cam tüp ürününden elde ettiği birim başına kârı, 2017, 2018 ve 2019 yıllarındaki kâr marjlarıyla karşılaştırılmıştır. Konuya ilişkin tablo ve grafiğe aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 3: ASLANLAR METAL'in Aylara ve Yıllara Göre Vakumlu Cam Tüp Ürünü Kâr Marjı (%)

Tarih	2017	2018	2019	2020
Ocak	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Şubat	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Mart	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Nisan	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Mayıs	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Haziran	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Temmuz	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Ağustos	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

⁸ Bu maliyet kalemlerinde yaşanan artışların nihai etkisi Grafik 3'te görülmektedir.

Eylül	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Ekim	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kasım	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Aralık	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Ortalama	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler

Grafik 6: ASLANLAR'ın 2017-2020 Yılları Arasındaki Kâr Marjlarının Seyri

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler

- (43) Öncelikle, tablodan görüldüğü üzere, ASLANLAR METAL'in 2017, 2018 ve 2019 yıllarında da vakumlu cam tüp ürününden elde ettiği kâr aylara göre değişkenlik göstermektedir. Daha önce de yer verildiği üzere bahse konu durum teşebbüsün kendisince de ifade edilmiş ve stoklardaki ürünlerin eritilmesi, piyasadaki rekabetin seyri ve talepteki dalgalanmaların fiyat ve kâr marjlarında dönemsel değişime sebep olduğu belirtilmiştir. İşbu veriler de teşebbüsün beyanını destekler niteliktedir. İlaveten, grafik incelendiğinde ASLANLAR METAL'in kârlılığında (.....) eğilimi olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu durum temel olarak maliyetlerdeki yükselme ile açıklanabilmektedir. Vakumlu cam tüp birim fiyat değişiminin maliyetlerdeki yükselmeyi karşılamadığı dönemlerde (.....). Yıllık ortalamalara bakıldığında teşebbüs 2017 yılında %(.....) kâr etmişken bu oran 2018 yılında %(.....) olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılında ise Ağustos ayında cam üretim fırınında meydana gelen (.....).
- (44) ASLANLAR METAL'in 2017-2019 yılları arasında elde ettiği kâr marjı 2020 yılının ilk beş ayında ya da LARA SOLAR'ın üretime ara verdiği dönemde elde ettiği kâr marjıyla karşılaştırıldığında kayda değer ölçüde bir farklılaşma olmadığı değerlendirilmektedir. Bir başka deyişle ASLANLAR METAL'in aşırı fiyat uyguladığı iddialarının işaret ettiği dönemin kâr marjları, geçmiş yılların kâr marjlarıyla kıyaslandığında benzer seyrin izlendiği görülmüştür. Zira ASLANLAR METAL'in vakumlu cam tüp birim başı kârı geçtiğimiz yıllarda da aylara göre değişkenlik göstermiştir. Diğer taraftan 2020 yılının ortalama kâr marjı (.....) olarak gerçekleşmiş olup 2019 yılının ortalamasına göre daha yüksektir. (.....). LARA SOLAR'ın üretiminin olmadığı Mart, Nisan ve Mayıs ayları ele alındığında dahi ASLANLAR METAL'in ortalama kârı %(.....) olarak hesaplanmıştır. Söz konusu oranın geçmiş yıllarda teşebbüs tarafından elde edilen birçok aylık, dönemsel ve yıllık kâr marjının altında kaldığı görülmektedir.
- (45) Yapılan değerlendirmede özetle;
- LARA SOLAR'ın cam üretim fırınına tadilata girdiği 2020 yılına (Şubat ayı) kadar ASLANLAR METAL ile LARA SOLAR'ın pazar paylarının (.....),
  - 2020 yılının ilk beş ayı içerisinde, LARA SOLAR'ın Şubat-Mayıs dönemleri arasında yalnızca stoklarında bulunan vakumlu cam tüp ürünlerinin satışını gerçekleştirebilmesi sebebiyle ASLANLAR METAL'in pazar payının %(.....)'ye çıktığı,
  - Bu sürenin bir teşebbüsün ilgili pazarda hâkim durumda olduğuna dair bir sonuca varılabilmesi için yeterli olmadığı,
  - Zira hâkim durum sonucuna varabilmek için bir teşebbüsün bu konumunu süreklilik arz eden şekilde koruyabilmesi ve rekabetçi baskılardan belirgin şekilde bağımsız

davranma gücüne sahip olması gerektiği; eldeki veriler ile bu sonuca varmanın mümkün olmadığı,

- LARA SOLAR'ın üretime ara verdiği Mart-Mayıs 2020 tarihleri arasında ASLANLAR METAL'in hâkim durumda olduğu sonucuna varılsa dahi, bu dönem içerisinde teşebbüsün birim kâr marjının ortalama %(.....) olduğu, en yüksek ayda ancak %(.....)'a çıktığı ve Mayıs ayında %(.....)'a düştüğü,
- Aşırı fiyatlandırma yoluyla hâkim durumun kötüye kullanıldığı sonucuna varabilmek için teşebbüsün fiyatlarının sürekli bir biçimde ve rekabetçi fiyatın önemli ölçüde üzerinde olması gerektiği ancak ASLANLAR METAL'in kısıtlı bir dönem boyunca ortaya çıkmış olan fiyat artışının bu kapsamda değerlendirilemeyeceği,
- ASLANLAR METAL'in 2019 yılı ortasından sonuna kadar vakumlu cam tüp ürünü satışından birim başına (.....) olduğu,
- ASLANLAR METAL'in 2017, 2018 ve 2019 yıllarında vakumlu cam tüp üretiminden elde ettiği aylık ve yıllık birim başına kâr, 2020 yılı oranları ile karşılaştırıldığında teşebbüsün LARA SOLAR'ın faaliyetine ara verdiği dönemde kârlılığında belirgin bir artış ortaya çıkmadığı,
- 2017-2019 birim maliyet, birim fiyat ve birim kâr marjı verileri incelendiğinde, teşebbüs tarafından daha önce ifade edildiği üzere söz konusu sayılarda aylık ve dönemlik iniş ve çıkışların yaşanabildiği,
- Bu durumun stoklardaki ürünlerin satışı, talepteki değişimler, piyasadaki rekabet ve maliyet kalemlerindeki değişim ile açıklanabildiği,
- 2017 yılından itibaren genel eğilimin birim maliyetlerin artması ve kâr marjının düşmesi şeklinde gerçekleştiği,
- Fiyatların artış gösterdiği dönemde teşebbüsün maliyetlerinde de belirgin bir artış yaşandığı,
- Fiyatların düşük olduğu dönemde ASLANLAR METAL'in cam üretim fırınının durmaksızın çalışmak zorunda olmasından dolayı elinde bulunan fazla stoklarını erittiği ancak sonrasında maliyet artışlarını fiyatına yansıtmaya başladığı ve
- ASLANLAR METAL'in tek rakibi konumundaki LARA SOLAR'ın maliyetlerinde de benzer artışlar olduğu ve bu artışı fiyatlarına yansıttıkları, Haziran ayı ortalama birim fiyatlarının (.....) TL'ye kadar yükseldiği

anlaşılmıştır.

- (46) Fiyat ve maliyet kalemlerine ilişkin yukarıda yer verilen değerlendirmelere ek olarak vakumlu cam tüp pazarında ürünün homojen bir ürün olmasından kaynaklı olarak rekabetin fiyat unsuru etrafında şekillendiği, cam üretim fırınının durmaksızın çalışmak zorunda olmasının zaman zaman teşebbüslerin elinde stok birikimine neden olması ve depo maliyetlerini düşürmek amacıyla stokları eritmek için fiyatlarda dönemsel düşüşler yapabildikleri, piyasaya girişin önünde herhangi bir hukuki veya yapısal engel bulunmadığı, her iki teşebbüs tarafından sahip olunan iki cam üretim fırınının pazardaki vakumlu cam tüp talebini karşılamak için yeterli olduğu tespit edilmiştir.
- (47) Yukarıda yer verilen tüm hususlar birlikte ele alındığında ASLANLAR METAL'in aşırı fiyatlandırma yoluyla hâkim durumunu kötüye kullandığı ve 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği sonucuna varılamayacağı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (48) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.